

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1301/23
21.8.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Павић, председника већа, Александре Лековић и Радмиле Радић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Марија Грбић, адвокат из Београда, Дубљанска 20, против туженог... ВВ, чији је пуномоћник Ненад Ромчев, адвокат из Београда, Гласиначка 12, ради дуга, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 26369/21 од 06.07.2022. године, у седници већа одржаној дана 21.8.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 26369/21 од 06.07.2022. године, у ставовима првом, трећем, петом, седмом и осмом изреке.

ПРЕИНАЧАВА СЕ решење садржано у ставу шестом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 26369/21 од 06.07.2022. године, којим се одређује упис забележбе одлуке о забрани отуђења и оптерећења из става трећег изреке ове пресуде у катастар непокретности, а коју ће извршити Републички геодетски завод-Служба за катастар непокретности Миријево и у том делу се тужба **ОДБАЦУЈЕ**.

ПРЕИНАЧАВА СЕ решење садржано у ставу четвртном изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 26369/21 од 06.07.2022. године, у делу у коме је одбијен захтев туженог, којим је тражио да се обавезе тужилац АА из ... да му надокнади трошкове поступка, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужилац АА из ... да туженом ВВ, на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 80.250,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема овереног преписа пресуде, док се у преосталом делу решење **ПОТВРЂУЈЕ** а жалба туженог одбија као неоснована.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље ББ, па је обавезан тужени да тужилци исплати износ од 21.110 евра, са законском затезном каматом почев од 02.02.2021. године, па до коначне исплате, а све у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије важећем на дан плаћања.

Ставом другим изреке пресуде, одбијен је тужбени захтев тужиоца АА, којим је тражено да се обавезе тужени да му као солидарном повериоцу уз тужиљу ББ, исплати износ од 21.110,00 евра са законском затезном каматом почев од 02.02.2021. године па до коначне исплате, а све у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије важећем на дан плаћања. Ставом трећим изреке пресуде, обавезан је тужени да тужиљи ББ из ..., на име накнаде трошкова поступка, исплати износ од 228.800,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде па до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев туженог, којим је тражио да се обавезу оба тужиоца да му надокнаде трошкове поступка. Ставом петим изреке одређена је привремена мера, ради обезбеђења новчаног потраживања тужиље ББ из ..., па је забрањено туженом отуђење и оптерећење непокретности чији је власник са уделом 1/1 и то: стан са евиденцијским бројем 1, број посебног дела 1, у подруму, означен као стан са wc-ом, површине 24 м², стан са евиденцијским бројем 3, број посебног дела 2, на првом спрату, двособан, површине 53 м², стан са евиденцијским бројем 4, број посебног дела 3, у поткровљу, гарсоњера, површине 27 м², а који станови се налазе у породичној стамбеној згради у ул. ..., кућни бр. ..., у ..., на катастарској парцели бр. ..., уписаној у Лист непокретности бр. ... КО ... Ставом шестим изреке пресуде, одређен је упис забележбе одлуке о забрани отуђења и оптерећења из става трећег изреке ове пресуде у катастар непокретности, а коју ће извршити Републички геодетски завод-Служба за катастар непокретности Миријево. Ставом седмим изреке, одређено је да привремена мера остаје на снази до правноснажног окончања поступка у овој правној ствари, а ставом осмим изреке, одређено је да решење којим је одређена привремена мера има дејство решења о извршењу и извршава се пре његове правноснажности.

Против наведене пресуде, тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у ставовима првом, трећем, четвртном, петом, шестом, седмом и осмом изреке и то из свих законом прописаних разлога.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у смислу одредбе члана 386 ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду сматра да је жалба туженог делимично основана.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка прописане одредбом члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а супротно наводима жалбе туженог није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из тачке 12 наведене законске одредбе. Изрека побијане пресуде је јасна и непротивречна сама себи или разлозима који су наведени у погледу свих битних чињеница на јасан и непротивречан начин, а о битним чињеницама не постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини исправа, записника о исказима датим у поступку и самих тих исправа или записника или изведним доказима.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља ББ и тужени су 02.10.2020. године закључили уговор, којим се тужени обавезао да изведе грађевинске радове у тужиљином стану, а тужиља се обавезала да на име изведених радова и уложеног материјала исплати туженом укупан износ од 25.000,00 евра. Све преговоре око закључења уговора са туженим, у име и за рачун тужиље ББ, водио је њен отац,

тузилац АА. Уговором је предвиђен рок за завршетак радова од 3 месеца, а тужени се обавезао да започне са радовима у року од 7 до 10 дана од потписивања уговора и исплате аванса од 90%. Тужила је, на дан закључења уговора, туженом исплатила део уговорене цене унапред, у износу од 22.500,00 евра и поводом ове исплате тужени је потписао признаницу. Након тога, тужиљин отац, тужилац АА, је туженом дана 2.11.2020. године исплатио износ од још 4.000,00 евра, како би тужени набавио столарију накнадно договореног брэнда и поводом ове исплате тужени је такође потписао признаницу. Наведени износ од 4.000,00 евра је тужилац АА дао у име ћерке, ББ. Тужени је извео одређене грађевинске радове у тужиљином стану, скинуо је паркет и плочице у кухињи и у купатилу, срушио је један зид између собе и кухиње, срушио је део зида између предсобља и дневног боравка, заменио је два прозора у купатилу, обавио је део водоинсталатерских и електроинсталатерских радова и озидео је један зид од тоалета. Након исплате износа од 4.000,00 евра тужени више није изводио радове у тужиљином стану, а није ни набавио столарију од 4.000,00 евра који су му предали, те након истека уговореног рока од три месеца од потписивања уговора, тужени се изјаснио да више не може да изводи радове, па је постигнут договор да врати новац који је примио по основу уговора. Тужени је, након тога, презентовао обрачун изведених радова тужиоцу АА и том приликом је постигнут споразум о износу који је тужени дужан да врати тужиљи ББ, те је у складу са тим договором тужени сачинио изјаву којом се обавезао да ће тужиљи ББ исплатити 17.110 евра, на име неизведених радова и 4.000,00 евра на име новца датог за столарију и то у року до 1.2.2021. године. Изјава туженог оверена је код јавног бележника 21.1.2021. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да су тужени, у својству извођача и тужиља ББ у својству наручиоца, закључили уговор о грађењу. Тужила је извршила већи део своје уговорне обавезе, тако што је дан дан закључења уговора туженом исплатила 90% уговорене цене, а накнадно је њен отац, тужилац АА, за рачун тужиље туженом исплатио још 4.000,00 евра, како би он купио столарију одређеног брэнда. Тужени је до јануара 2021. године извео део уговорених радова, а затим је престао са извођењем радов. Након обуставе радова, уговорне стране су усменим путем постигле споразум о решавању настале спорне ситуације, тако што су се сагласили да тужени даље не изводи уговорене радове и да тужиљи ББ врати део од исплаћене цене у износу од 17.110 евра, као и 4.000,00 евра на име столарије коју није купио, а да задржи део исплаћене цене у износу од 5.390,00 евра, на име радова које је извео. Уговорне стране постигле су споразум о раскиду уговора, као и споразум о последицама раскида уговора, који је постигнут у складу са одредбама члана 132 Закона о облигационим односима. У складу с постигнутим споразумом, тужени се обавезао да тужиљи ББ врати 21.110 евра до 01.02.2021. године, о чему је сачињена писана изјава, оверена код јавног бележника 21.01.2021. године. Тужени, међутим, ту своју обавезу није испунио, па је првостепени суд оценио основаним тужбени захтев тужиље ББ за исплату наведеног износа, са законском затезном каматом од 02.02.2021. године, од када се тужени налази у доцњи, а све у складу са цитираним одредбама из члана 132 Закона о облигационим односима и одредбама из члана 277 и 324 став 1 Закона о облигационим односима. С обзиром на наведено, првостепени суд је донео одлуку као у ставу првом изреке.

Одлучујући о тужбеном захтеву тужиоца АА, првостепени суд је оценио да је његов захтев неоснован, с обзиром на то да је из изведених доказа несумњиво утврђено

да су у уговорном односу били тужила ББ и тужени, између којих је закључен уговор о грађењу, поводом кога је настао спор који се решава у овој парници. Тужилац АА је водио преговоре око закључења и раскида уговора са туженим, али је он сво време иступао у име и за рачун своје ћерке, тужиле ББ, односно као њен пуномоћник, што је и сам навео у датом исказу. С тога за тужиоца АА, као пуномоћника, нису могла настати ни права ни обавезе поводом уговорног односа између тужиле ББ и туженог, па овај тужилац није активно легитимисан у овој парници. По становишту првостепеног суда, тужилац АА није активно легитимисан ни у погледу захтева за враћање 4.000,00 евра, који износ је предао туженом за куповину столарије, а имајући у виду да се тужилац приликом саслушања изјаснио да је он овај износ предао туженом за своју ћерку, тужилу ББ. Првостепени суд је имао у виду и да се тужени изјавом овереном код јавног бележника обавезао да врати целокупан новчани износ, па и поменутих 4.000,00 евра, тужилу ББ, а не тужиоцу АА па је с обзиром на наведено донета одлука као у ставу другом изреке побјане пресуде.

Првостепени суд је, одлучујући о предлогу тужиоца за одређивање привремене мере из поднеска од 14.06.2022. године, усвојио захтев тужиле ББ, сматрајући да је у довољној мери доказала постојање свог потраживања према туженом. Првостепени суд је такође оценио да одређивањем привремене мере из става трећег изреке пресуде тужени неће претрпети никакву штету јер су непокретности туженог већ оптерећене хипотеком, а по наводима туженог он нема намеру да располаже њима, због чега је првостепени суд оценио да је учињено вероватним да ће тужени у случају одређивања привремене мере евентуално претрпети само незнатну штету, па није било потребно да се доказује постојање опасности да ће без привремене мере извршни дужник осујетити или знатно отежати наплату потраживања, а у складу са одредбом члана 449 став 5 ЗИО. Како се у конкретном случају ради о привременој мери забране отуђења и оптерећења и располагања непокретним стварима, односно привременој мери нечињења и трпљења која се извршава самим достављањем, првостепени суд је оценио да ту привремену меру спроводи суд који је одредио меру, па је због тога наложио да се упис забележбе одлуке о забрани отуђења и оптерећења из става првог изреке овог решења изврши од стране Републичког геодетског завода-Службе за катастар непокретности Миријево.

Одлука о трошковима поступка донета је на основу одредби чланова 153, 154 и 163 ЗПП. На досуђене трошкове парничног поступка тужиоцу је досуђена и законска затезна камата почев од дана извршности пресуде, па до исплате, у складу са одредбама члана 277 став 1 и 324 став 1 Закона о облигационим односима.

По становишту Апелационог суда, првостепени суд је све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева тужиле ББ поуздано и потпуно утврдио, доказима које је правилно ценио сагласно одредби члана 8 ЗПП-а, а у жалби нису истицане нове чињенице, нити су предлагани нови докази, па жалбом туженог утврђено чињенично стање није доведено у сумњу. Првостепени суд је, у потврђујућем делу, донео правилну и на закону засновану одлуку, па је жалба туженог одбијена као неоснована, а побјане пресуда потврђена, само делимично из других разлога.

Наиме, по становишту Апелационог суда, између тужиле, као наручиоца и туженог, као посленика, био је закључен уговор о делу, којим се тужени, као предузимач и извођач радова, обавезао да обави одређени посао, (радове на адаптацији

тужиљиног стана), а тужиља се обавезала да му за то плати накнаду. Тужиља је извршила већи део своје уговорне обавезе у складу са уговором, тако што је на дан закључења уговора туженом исплатила 90 % уговорене цене, а накнадно и 4000 евра ради куповине столарије одређеног брэнда, док је тужени извршио само делимично своју обавезу у погледу извођења уговорених радова, а столарију није купио, због чега су уговорне стране постигле споразум о раскиду уговора и последицама раскида уговора. Управо по овом споразуму, који је постигнут у складу са одредбом члана 132 ЗОО, тужени се обавезао да тужиљи врати износ од 21.110 евра, колико су споразумно проценили да износи више наплаћени износ накнаде, увећан за неискоришћених 4.000 евра, а након одбитка вредности радова које је тужени извео. Следом изнетог, првостепени суд је правилно закључио да је тужбени захтев тужиље ББ, основан у висини траженог износа од 21.110 евра, који износ је сам тужени признао да дугује након раскида уговора, у писаној, овереној изјави од 21.01.2021. године, по којој није поступио.

Неосновани су наводи жалбе туженог којима се оспорава утврђено чињенично стање, односно оцена изведених доказа. Ово с тога што је одредбом члана 8 Закона о парничном поступку прописано да суд, по свом уверењу, одлучује које ће чињенице узети као доказане, а на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног доказног поступка. О томе које чињенице сматра утврђеним и на основу којих доказа, одлучује суд на основу сопственог уверења. Првостепени суд је, поступајући у складу са начелом слободне оцене доказа и ценећи исказе парничних странака, имао непосредно сазнање о начину давања исказа, те је своје стечено уверење о истинитости изложених навода исказао кроз оцену доказа у побијаној пресуди доводећи ове доказе у везу са приложеним писаним доказима, чија истинитост није доведена у сумњу.

Сходно наведеном, неосновани су и наводи жалбе туженог којима се указује да првостепени суд није без сумње утврдио висину изведених радова, јер је одбио доказни предлог туженог да се изведе доказ вештачењем од стране вештака грађевинске струке. Наиме, према одредби члана 229. став 2. ЗПП суд одлучује који ће се докази извести ради утврђивања битних чињеница, што је првостепени суд и учинио, када је правилно одбио овај доказни предлог туженог, као сувишан. Ово с тога што је тужени, у складу са постигнутим споразумом о раскиду уговора са тужиљом, својевољно потписао и оверио изјаву о висини новчаног износа који је дужан да врати тужиљи, а у току поступка ни једним достављеним доказом није довео у питање пуноважност дате изјаве. Изјава туженог, која је својеручно потписана од стране туженог и оверена код јавног бележника, у одуству доказа да је ништава, представља пуноважан доказ о постојању облигационо правног односа између тужиље и туженог, као и о висини дуга, па иста производи правно дејство и тужени је у обавези да изврши исплату на коју се обавезао том изјавом.

Првостепени суд је правилно оценио и да су у конкретном случају испуњени услови за одређивање предложене привремене мере. За ову одлуку суд је дао правилне и јасне разлоге које у потпуности прихвата и овај суд, а који нису доведени у сумњу жалбеним наводима туженог. Ово с тога што је првостепени суд одлуку о привременом мери донео по предлогу изнетом у прецизираном поднеску тужиље од 14.6.2022. године, уз који је достављен извод из е-катастра о власништву туженог на непокретностима на којима тражи одређивање привремене мере. Такође, тужиља је

учинила вероватним испуњеност услова, односно постојање новчаног потраживања чије обезбеђење тражи, а одређивањем исте тужени може претрпети само незнатну штету, с обзиром на то да се привременом мером предлаже забрана отуђења и оптерећења непокретности туженог које су већ оптерећене хипотеком, а и сам тужени је током поступка истицао да нема намеру да располаже њима, због чега су неосновани жалбени наводи туженог којима се побија одлука у том делу. Такође, трајање привремене мере у ставу седмом изреке побијане пресуде одређено је у складу са одредбом члана 456 Закона о извршењу и обезбеђењу, па се неосновано жалбом туженог побија одлука у том делу.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка из става трећег изреке пресуде, с обзиром на то да је иста донета правилном применом одредбе члана 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку, имајући у виду успех парничних странака у спору, а све одмерено према Адвокатској тарифи и Таксној тарифи важећим у време пресуђења. Такође, правилно је првостепени суд, делом одлуке из става четвртог изреке одбио захтев туженог за накнаду трошкова поступка у односу на тужиљу ББ, имајући у виду да је тужени изгубио парницу у односу на ову тужиљу, па су неосновани сви жалбени наводи туженог којим се побија одлука у овом делу.

Са свега изложеног, одлучено је као у ставу првом изреке на основу одредбе члана 390 ЗПП-а.

Међутим, у делу који се односи на одлуку садржану у ставу шестом изреке побијане пресуде, којим је одређен упис забележбе одлуке о забрани отуђења и оптерећења из става трећег изреке ове пресуде у катастар непокретности, а коју ће извршити Републички геодетски завод-Служба за катастар непокретности Миријево, по налажењу овог суда првостепени суд је учинио битну повреду одредаба парничног поступка из чл.374 ст.2 тач.2 ЗПП, на коју другостепени суд пази по службеној дужности, с обзиром на то да је одлучио о захтеву који на спада у судску надлежност.

Наиме, захтев тужиоца у овом делу се односи на упис забележбе одлуке о забрани отуђења и оптерећења у катастар непокретности, о чему одлучује надлежни орган у законом прописаном поступку, па о таквом захтеву не може одлучивати суд опште надлежности. Поступајући првостепени суд је могао одредити само забрану отуђења непокретности, што је и учинио одлуком из става четвртог изреке, док се начин спровођења те одлуке врши по одредбама Закона о поступку уписа у катастар непокретности, кроз примену Закона о општем управном поступку, са којих је разлога Апелациони суд у смислу одредбе чл. 401 тач. 1 у вези са чланом 391 ст.2 ЗПП, одлучио као у ставу другом изреке.

Такође, одлучујући о жалби туженог у погледу одлуке о трошковима поступка садржане у ставу четвртог изреке пресуде, у односу на тужиоца АА, Апелациони суд сматра да првостепени суд није правилно применио одредбу члана 153 Закона о парничном поступку, па је одлука о трошковима парничног поступка у наведеном делу преиначена, применом одредби чл.150, 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку, тако што је обавезан тужилац АА, као странка која није успела у овом спору да туженом накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 80.250,00 динара и то: на име састава одговора на тужбу у износу од 16.500,00 динара, за заступање са приступом и паушалом на 3 одржана рочишта у износу од по 18.000,00 динара и приступ на 1 неодржано рочиште у износу од 9.750,00 динара, све одмерено према

важећој Адвокатској у време доношења првостепене пресуде. Туженом у односу на тужиоца АА нису признати трошкови на име састава жалбе на одлуку о привременој мери у износу од 33.000,00 динара и на име судске таксе на жалбу против пресуде у износу од 61.150,00 динара, имајући у виду да се наведена жалба односила на судску одлуку која је донета и у односу на тужиљу ББ, а која је успела у овој правној ствари.

Из наведених разлога, применом одредбе члана 401 тачке 3 Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу трећем изреке ове пресуде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА

Светлана Павић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић